

Не летя във въздуха, аз съм земен човек

СИЛВИЯ ГЕОРГИЕВА Е БЪЛГАРКА, ЧЕМБАЛИСТКА, КОЯТО ЖИВЕЕ В ПРАГА. ЗАВЪРШИЛА Е НАЦИОНАЛНОТО УЧИЛИЩЕ ЗА МУЗИКАЛНО И СЦЕНИЧНО ИЗКУСТВО „ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ“ В БУРГАС, КЪДЕТО Е БИЛА В КЛАСА НА ЕДНА ОТ НАЙ-ДОБРИТЕ ПЕДАГОЖКИ ПО ПИАНО В БЪЛГАРИЯ, АННА БАЛАСHEVA. ПРОДЪЛЖАВА ОБУЧЕНИЕТО СИ В НАЦИОНАЛНАТА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ „ПРОФ. ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ“ В СОФИЯ. В ПРАГА ИДВА ПРЕДИ ДЕСЕТИНА ГОДИНИ И ЗАВЪРШВА ПРАЖКАТА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ (НАМУ), В КОЯТО ПРЕЗ 2008 Г. ЗАЩИТАВА ДОКТОРАТ.

На 21 февруари се състоя първият от поредицата органови концерти, които Силвия Георгиева подготвя по музика на Бах. Следват го още три, по един всеки месец, а последният ще се състои на 20 юни. Петте концерта включват творбите от първия творчески период на големия композитор, младите му години. В следващия сезон Силвия ще продължи с втория му творчески период и ще приключи с последния. Общо трите цикъла представят цялото органово творчество на Йохан Себастиан Бах – 17 концерта от 120 произведения. Гигантски труд, който не е бил представян от един-единствен изпълнител повече от 50 години.

Концертите се провеждат под егидата на Чехословашката евангелистка църква и – в началото – на Българския културен институт. Осъществяват се в църквата „Св. Климент“ в центъра на Прага, която е една от най-старите в града. По думите на Силвия, музиката там звучи стилно и е на мястото си. Една от причините е, че през 30-те години на ХХ век големият изпълнител Алберт Швайцер организира тук благотворителни концерти и също свири

музика на Бах. Освен това диспозицията за самия орган е правена от легендарния чешки органист Иржи Райнбергер. Тя е необарокова – същата, с която е разполагал самият Бах.

Този цикъл от концерти не са първият успех за Силвия. През 2007 г. световноизвестната френска звукозаписна къща „Хармония Мунди“ купува записите ѝ на Иржи Антонин Бенда, чешки емигрант от 18 век, живял и свирил в оркестъра на пруския крал Фридрих II в Берлин. Записите образуват комплект от четири диска, които „Хармония Мунди“ разпространява по цял свят. „Не беше лесно – признава Силвия. – Взех пари назаем и през 2006 г. направих целия запис на свои разноски. Едва след това го продадох на „Хармония Мунди“. При нас е много важно

кой стои зад гърба ти. Зад мен не стои абсолютно никой. От една страна това е плюс, защото съм независима. От дру-

га страна е необходима богатирска сила, за да отстоява човек себе си. Борбата си е за моя сметка.“

Силвия свири на два старинни инструмента – орган и чембало. И двата не са характерни за историческите дадености в България и българската култура. „Избрах си ги още като ученичка при Ана Балашева – казва. – Имах афинитет към старинната музика за клавишни инструменти и установих, че не е писана за пиано, а за съвсем други инструменти. Естествено стигнах до извода, че ако искам да я свиря, трябва да знам как звучи на оригиналните инструменти. И това беше началото на пътя.“

Лесно ли е за един български изпълнител да пробие навън? „Името „българин“ има странен звук по

При нас е много важно кой стои зад гърба ти. Зад мен не стои абсолютно никой. От една страна това е плюс, защото съм независима

света. Уважават певците, защото знаят, че имаме добри гласове и елитна школа. Съвсем различен е въпросът за инструменталистите, защото опира до делба на територии. Има нации, които диктуват модата и законите. В момента, в който се появи някой, който е на тяхното ниво, но не е от тях, започва борба. Всеки пробив на инструменталист е събитие. Барьерите са страшни. Както казва моята професорка, човек трябва да има много желязо в себе си, за да оцелява, да не се огъва и да върви напред, без да обръща внимание.“

Явно самата тя притежава желязо в себе си, защото продължава да върви напред и все така без чужда подкрепа. Участва в редица конкурси, където преди това не се е явявал българин. Градовете са Атланта, Париж, Варшава, Лайпциг. Като курioз споменава, че националността ѝ така силно повдига веждите на организаторите от учудване, че за да проумяят поне малко ситуацията, в програмите пишат „чешки изпълнител от български произход“.

За един творец не е никак лесно да се изхранва с изкуството си и Силвия е наясно с това. „Това вече е бизнес. И аз съм един от щастливците, които могат да си вадят хляба с това, което съм учила. За да живее днес един творец с изкуството си, трябва да има продукция на световно ниво, която да се продава. В момента, в който някой започне да прави само абстрактно и отвлечено изкуство заради самото изкуство, без никаква възвращаемост, това е краят. Може да прозвучи много земно, но аз не съм човек, който

поне по 3 – 4 часа на ден, колкото са необходими. Чембалото на Силвия е рядко срещано, копие на холандски инструмент от 1758 г. Понякога пътува с него на концертите и в такъв случай се сблъсква с изобилие от хумористични ситуации. „Имам един приятел с голямо ремарке, което използвам до самолета. Пренасям инструмента в специална кутия, от онези, които и Филхармонията използва. Неотдавна, на летището в Бургас, един митничар застана с ръце на кръста пред мен и каза: „Какво е това бе, душа? А, цимбал! Е, аз съм виждал цимбало, ама твоето е много голямо! Я отвори кутията!“ Радват ми се хората...“

Мислила ли е за концерти в България? „Свирила съм в България няколко пъти. Но там човек се връща като чужденец. Едно от пътуванията ми мина под егидата на Министерството на външните работи на Чехия, организираха го чешките центрове в Европа. Имах изпълнения в градовете и курортите край морето, предимно за чужденци. Но говорим за концерти за чужденци. Свирила съм и в зала „България“ в София, но това плаши изпълнителите в България и ни посрещат на нож. Не ни се радват.“

Сред незапознатите цари мнението, че поемайки в свои ръце търговската страна на въпроса, един мениджър може да помогне на изпълнителя. Силвия има свое мнение по въпроса. „Имам хора, които ми помагат, но не и генерален представител, все още не. Имам колеги с гор-

хвърчи в облаците и за мен най-ценното е, че оцелявам в този бой. Това е успех ден за ден.“

Много важно за един изпълнител е да има собствен инструмент. Едва тогава има възможност спокойно да се упражнява

чив опит от мениджъри, които са ги потопили. Достатъчно е да се забави с няколко часа и нещо е отлетяло завинаги. Но имам хора, които ми помагат и на които мога да вярвам, защото това са мои лични приятели и нямат интерес да ме потапят.“

В момента концертите на Бах заемат 80% от времето ѝ. По нощите прави последните коректури по дисертацията си, която предстои да бъде издадена. Паралелно се подготвя за записи на известния чешки композитор Ян Клусак, които ще се състоят в края на юни. И не на последно място обмисля предложението, което е получила от една звукозаписна къща в Бирмингам. „Става въпрос за комбинация на старинни инструменти с електронни. Не знам дали ще приема. Любопитна съм каква точно е идеята и защо са избрали мен. Проектът изглежда безкрайно бомбастичен. Аз съм много земна, искам да съм сигурна, че става въпрос за сериозна работа, а не експерименти на ексцентрични милионери.“

Аз съм много земна, искам да съм сигурна, че става въпрос за сериозна работа, а не експерименти на ексцентрични милионери

Има ли любими композитори? „Това са тези, над които работя в момента. Вървейки по своя път, човек се среща с музика, която или само слуша и подминава, или се спира и работи. Така че в момента е Бах.“

Силвия се приготвя да тръгне, защото всъщност времето, което е отделила за срещата ни, е изтекло. „Не съм човек, който хвърчи. Първо защото вечно ме подпират времето. Музиката, която свиря, е много отдалечена от нас, създадена е преди 200 – 300 години. За да я разбере, трябва да прочета за композитора, за конкретните произведения и епохата. Когато събера информацията и седна пред инструмента, трябва да проверя дали подхожда, защото всеки инструмент е различен. И времето минава. Мога да се самовглъбя и откъсна от ежедневието само, когато съм на път. Седя със слушалки на ушите в самолета или влака и пътувам. Това е времето, когато решавам и много неща за себе си, които нямам шанс да реша в ежедневието – просто, защото нямам време.“ ■